

**Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu
Facultatea de Teologie „Andrei Şaguna”**

Misiune

Pr. Aurel Pavel

Anul IV, sem. I (2008-2009)

1. Sfânta Scriptură
2. Sfânta Tradiție
3. Sfintele Taine
4. Cinstirea Sfintei Cruci
5. Glosolia
6. Despre post
7. Parusia

Sfânta Scriptură

*Dumnezeu s-a descoperit mai întâi
Părinților noștri, Patriarhilor, apoi prin
Însuși Fiul Său (Evrei 1, 1-2)*

Sfânta Scriptură – primul izvor al Descoperirii Dumnezeiești – este scris sub înrâurirea Sfântului Duh, ceea ce nici sectarii nu tăgăduiesc. Sunt însă unii care învață că fiecare creștin are priceperea și dreptul să o tâlcuiască, alții prețuiesc în chip exagerat Vechiul Testament, în paguba Noului Testament, alții îl înlătură cu totul. Există și alte puncte divergente între ortodocși și unele secte.

A. Nu oricine are destulă pricepere să înțeleagă și să explice Sfânta Scriptură

Famenul etiopian nu a înțeles cuvintele Scripturii: *„Cum voi putea înțelege dacă nu mă va călăuzi cineva”* (Faptele Apostolilor 6, 26-39). Sfântul Apostol Petru spune despre epistolele Sfântului Apostol Pavel: *„În ele sunt unele lucruri cu anevoiie de înțeles, pe care cei neștiutori și neîntăriți le răstălmăcesc, ca și pe celelalte Scripturi, spre a lor pierzare* (2 Petru 3, 16).

B. Nu oricine are dreptul sau chemarea de a explica Sfânta Scriptură, ci numai Biserica, prin persoanele cărora li s-a încredințat această chemare

„Pe unii i-a pus Dumnezeu în Biserică, mai întâi apostoli, al doilea prooroci, al treilea învățători... Oare toți sunt apostoli? Oare toți învățători?” (1 Cor. 12, 28-30).

Fiecare are darul și chemarea cu care a fost înzestrat de Dumnezeu; *„Fiecare întru ce a fost chemat, întru aceasta să rămână înaintea lui Dumnezeu”* (1 Cor. 7, 20-24). Cunoașterea tainelor Împărăției lui Dumnezeu este un dar special, pe care numai apostolii l-au avut pentru că numai lor li s-a dat (Matei 13, 11) și *„cum vor propovădui, alții fără apostolie”* (Romani 10, 15). Cartea Înțelepciunii lui Sirah este clară: *„Ceea ce covârșește mintea ta, nu căuta; și ceea ce este mai presus de puterile tale nu iscodi... Nu te apuca să iscodești cele ce trec dincolo de îndeletnicirile tale, căci ți sau arătat mai multe decât să priceapă o minte omenească... (Is. Sirah 3, 20-23).*

C. Vechiul Testament nu trebuie prețuit mai mult decât se cuvine și în detrimentul celui Nou

El a avut numai un rol pedagogic spre a pregăti omenirea pentru primirea lui Mesia: *„Astfel, că legea ne-a fost numai un învățător spre Hristos, ca să ne îndreptăm prin credință. Iar dacă a venit credința, nu mai suntem sub învățător* (Galateni 3, 24-25).

Toate cele din Vechiul Testament s-au împlinit prin Hristos: *„Căci Hristos este sfârșitul Legii, spre îndreptarea oricui care crede”* (Rom. 10, 4).

Noul Testament este anunțat încă din Vechiul Testament: *„Iată vin zilele când voi face cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda un legământ nou”* (Ier. 31, 31).

D. Totuși Vechiul Testament nu trebuie nici lepădat, nici disprețuit total.

În Noul testament se recunoaște că Vechiul Testament este inspirat de Dumnezeu; *„Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos spre învățatură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțeleptirea care duce la îndreptare* (2 Tim. 3, 16).

Autorii cărților Vechiului Testament au fost „purtați de Duhul Sfânt” (2 Petr. 1, 21) atunci când au scris.

Legea Vechiului Testament rămâne valabilă în Biserica creștină, dar privită prin prisma Noului Testament și are unele porunci care au rămas valabile și pentru creștini (Matei 5, 17).

Obiecțiuni sectare

1. Orice creștin poate să tâlmăcească Sfânta Scriptură potrivit cuvintelor: *Iar voi ungere aveți de la cel sfânt și știți toate* (1 Ioan 2, 20-27).

Răspuns: Ungerea de care e vorba aici înseamnă revărsarea Duhului Sfânt în Taina Mirungerii, imediat după primirea Botezului (Faptele Apostolilor 4, 27; 2 Cor. 1, 21; In 16, 13).

2. orice creștin are chiar datoria de a tâlcui singur Sfânta Scriptură potrivit

cuvintelor: *Voi cercetați Scripturile, căci socotiți că în ele aveți viață veșnică. Și tocmai ele sunt care mărturisesc despre mine* (In 5, 39)

Răspuns: „Scripturile” înseamnă Vechiul Testament, cel Nou atunci încă nu exista. Deci e vorba de posibilitatea fiecăruia de a verifica ușor mesianitatea lui Hristos.

3. Nu trebuie să ai multă știință pentru a pricepe învățăturile Sfintei Scripturi, căci și celor neînvațați li se descoperă adevăruri, potrivit cuvintelor: *Te laud Părinte, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și le-ai descoperit pruncilor* (Matei 11, 25).

Răspuns: Aici nu e vorba de oamenii înțelepți, ci de așa-ziii înțelepți. Apostolii nu au urmat școli înalte, dar au învățat la Învățătorul desăvârșit.

4. Dumnezeu a osândit înțelepciunea și știința oamenilor. Scris este: Pierde-voi înțelepciunea înțelepților și știința celor învățați o voi nimici (Is. 29, 14).

Răspuns: Aici este vorba de înțelepciunea lumească.

Sfânta Tradiție

Sfânta Tradiție este al doilea izvor al Descoperirii dumnezeiești.

- Sfânta Scriptură nu cuprinde întreaga Descoperire

- Mântuitorul a propovăduit învățăturile Sale fără a fi scris ceva. Nici Apostolii nu au scris tot ceea ce au văzut și au auzit de la Hristos.

- Creștinismul a avut menirea să se răspândească prin predica orală: „*Mergând învățați...*” (Matei 28, 19-20); *Credința vine din auzire...* (Rom. 10, 17).

- Sfânta Scriptură nu cuprinde decât o mică parte a învățaturii Sfinte. *Iisus a făcut multe alte minuni care nu s-au scris în cartea aceasta* (In 20, 20), (In 24, 25); *Multe având a vă scrie, n-am voit să le scriu pe hârtie cu cerneală, ci nădăjduiesc să vin la voi să le grăiesc gură către gură* (2 In 12); *Multe lucruri aveam să-ți scriu... ci nădăjduiesc să te văd curând și atunci va grăi gură către gură* (3 In 13-14); *Celelalte le voi rândui când voi veni...* (1 Cor 11, 34).

- Învățăturile nescrise ale Tradiției au aceeași valoare cu cele ale Sfintei Scripturi. *De aceea, stați neclintii și țineți predaniile pe care le-ați învățat, fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră* (2 Tes 2, 15), „*O, Timotee, păzește ceea ce ți s-a încredințat, depărtându-te de vorbirile deșarte...*” (1 Tim 6); *L cele ce ai auzit de la mine, cu mulți martori de față, acestea să le încredințezi oamenilor credincioși care vor fi destoinici să învețe pe alții* (2 Tim. 2, 2)

- Însăși Sfânta Scriptură este scrisă pe temeiul Sfintei Tradiții:

- a fost o perioadă, de la Înălțarea Mântuitorului și până la apariția primei cărți a Noului Testament, când comunitățile creștine se conduceau după rânduielile legate de Apostoli;

- avem câteva informații care nu le găsim în Sfânta Scriptură, dar ni s-au păstrat din Tradiție;

- Despre valoarea Sfintei Tradiții ne aduc mărturie: literatura patristică, practica veche a Bisericii și vechii erezii.

- Sfânta Tradiție se găsește în...

Obiecțiuni sectare

1. Sfânta Scriptură nu are nevoie de alte adaosuri...

Toate câte a făcut și a învățat... (F. Ap. 1, 1)

Toate s-au scris cu de-amănuntul (Lc. 1, 3-4)

Răspuns: Am văzut mai sus că nu tot ceea ce a învățat Hristos s-a menționat în scris.

2. Sfânta Scriptură e cuvânt dumnezeiesc și nu se poate schimba cu Sfânta Tradiție, cuvânt omenesc

Dar voi de ce călcați porunca lui Dumnezeu pentru datina voastră? Ați desființat legea lui Dumnezeu pentru rânduiala voastră...

Răspuns: Sfânta Tradiție nu este cuvânt omenească...

3. Se pedepsește a schimba, adăuga sau înlătura vreo învățătură din Sfânta Scriptură:
Chiar dacă noi înșine sau un înger din cer ar vesti altă Evanghelie... să fie anatema (Gal. 1, 8-9); De va mai pune cineva ceva la ele... (Apoc. 22, 18-19)

Răspuns: Niciunul din textele amintite nu osândește Sfânta Tradiție...

4. Creștinii nu trebuie să se lase ademeniți de învățături omenești, înșelătoare. Luați aminte să nu vă fure mințile cineva cu filosofia și cu deșarta înșelăciune din predania omenească, după stihiiile lumii, și nu după Hristos (Col. 2, 8).

Răspuns: Sfânta Tradiție nu e o filozofie deșartă, înșelăciune sau predanie omenească, ci cuvânt dumnezeiesc.

5. Apostolul Pavel nu ne îngăduie să ținem nicio altă învățătură decât cele scrise în Sfânta Scriptură: Acestea... sunt pentru voi, ca să învățați din pilda noastră, să nu treceți peste ce este scris... (1 Cor. 4, 6).

Răspuns: „ce e scris” – înseamnă ceea ce a scris Sfântul Pavel până atunci, despre partidele religioase din Corint. Ori se știe că Sfântul Pavel a mai scris după epistola către Corinteni.

6. Mântuitorul ne îndeamnă să cercetăm numai Sfânta Scriptură, nu și Sfânta Tradiție: Vă rătăciți neștiind Scripturile... (Mt 22, 29).

Răspuns: Prin „Scripturi” înțelegem numai Vechiul Testament.

7. Sfânta Scriptură ne este de ajuns pentru credință: De mic copil cunoști Sfintele Scripturi care pot să te înțeleptească spre mântuire... (2 Tim 3, 15-16)

Răspuns: Aici este vorba de Vechiul Testament.

8. Numai învățăturile cuprinse în Sfânta Scriptură au valoare
Răspuns:

Sfintele Taine

Sfintele Taine sunt mijloacele...

Sfânta Scriptură nu precizează numărul, dar...

1. De la începutul creștinismului până la ivirea reformatorilor, Biserica a învățat că prin cele șapte Taine se revarsă harul cel nevăzut al Sfântului Duh

- și Biserica Romano-Catolică învață același lucru

2. Cărțile de ritual cuprind rânduiala celor șapte Taine

3. Istoria bisericească nu amintește că vreuna s-ar fi introdus pe parcursul istoriei Bisericii, și nu la începutul ei

4. Sfintele Taine au temeuri biblice

Obiecțiuni

1. Sfânta Scriptură vorbește doar de Botez și de cina Domnului

Răspuns: Sfânta Scriptură nu le înșiră cu numele pe toate, dar le semnaleză pe toate șapte și vorbește despre instituirea și practicarea lor încă din timpul apostolilor

2. În scrierile Sfinților Părinți și ale scriitorilor bisericești nu se fălesc toate cele șapte Taine

Răspuns: --- dar în lucrările lor le regăsim pe toate Tainele

3. Părinții bisericești vorbesc și de alte Taine, ca sfințirea apei, tunderea monahală

etc.

Răspuns: De aici nu rezultă că nu ar exista cele șapte Taine

4. Tainele sunt simple semne externe, simbolice

Răspuns: Nu, Tainele... (nu se vede ce scrie)

Cele 7 Taine: Sfântul Botez, Sfântul Mir, Mărturisirea, Împărtășania, Cununia, Sfântul Maslu, Preoția.

Cinstirea Sfintei Cruci

1. Crucea: semnul izbăvirii și salvării în Vechiul Testament

- cumpăna dreptății: pomul cunoștinței binelui și răului (Facere 3)
- legământul lui Noe (Fac. 8, 8-17)
- stejarul de la Mamvri și adevăratul altar de jertfă (Fac. 14, 18)
- cumpăna nădejzii lui Iosif în Egipt (Fac. 39, 1-22);
- treptele din scara lui Iacob (Fac. 28, 10-22);
- toiagul lui Moise care a ucis toți șerpii vrăjitorilor Egiptului (Ies. 7, 8.13), a despiciat Marea Roșie (Ies. 14, 27-31) și a scos apă din stâncă (Ies. 15, 25);
- închipuirea stâncii Golgotei;
- Tablele Legii;
- toiagul înflorit al lui Aaron (Num. 17, 8-10), semnul neputrezit al crucii lui Hristos;
- ridicarea șarpelui în pustie, profeția lucrării și de viață dătătoare cruci (Filip. 3, 18);
- semnul Fiului Omului (Dn. 7, 13; Mt. 24, 30); steag peste popoare (Is. ...)
- semnul izbăvirii lui Isaia, Ieremia, Iezechiel;
- Iezechiel 9, 4-6: litera Tau

2. Semnul ispășirii în Noul testament

Crucea este altarul de jertfă și înlocuirea, totodată, a jertfei sângeroase. Crucea este o cale și un mijloc pentru mântuire și un obiect al dragostei lui Dumnezeu.

- Mântuitorul confirmă profeția crucii prin Șarpele de aramă și îi arată rostul în istoria mântuirii: *Așa cum Moise a înălțat în pustie șarpele de aramă... așa va fi înălțat și Fiul Omului* (In 3, 14-15), iar la sfârșitul lumii, printre semnele judecății finale, va fi *strălucirea semnelui Fiului omului*.
- Sfinții Apostoli au cinstit Sfânta Cruce. Sfântul Pavel a inițiat o teologie a crucii: *Crucea pentru păgâni este nebunie...* (1 Cor. 1, 18), *Mie să nu-mi fie a mă lăuda decât numai cu Crucea lui Hristos* (Rom....) prin sângele crucii a împăcat cele de pe pământ cu cele din cer (Col. 1, 20) Euharistia ca jertfă este legată de tainca crucii (1 Cor. 11, 26).

3. Descoperirea lemnului Crucii

- în 312, Sf. Cruce s-a arătat lui Constantin cel Mare: *prin acest semn vei învinge....* Maxențiu... 313 libertate creștinismului... Sf. Elena.... Dealul Golgotei... 14 sept 327 înălțarea... luată de perși și dusă în Orient – împăratul Leon o reînălți 14 sept 626 – acatiste, imne speciale.

4. Uniformizarea și generalizarea cultului Sf. Cruci

- la sin. VII Ecumenic (787) cultul icoanelor. Crucea fiind icoana jertfei Mântuitorului, a fost cinstită dintru început, iar acum i s-a recunoscut și atributul „dătătoare de viață”.

După dezbinarea bisericii, apusenii au diminuat cultul crucii. De aceea, pe lângă Reformă, s-a ivit în protestantism un curent al apărării crucii, o teologie a crucii. Monofiziții, bogomilii și compartimentele rascolului au umbrat cultul crucii. Sectarii nu dau crucii nicio cinstire.

Obiecțiuni sectare:

1. Închinarea la cruce este idolatrie (Ies. 20, 2-5)

Răspuns: Textul se referă la confundarea obiectului cu cel adorat, așa cum era în vechime. Nimeni nu face din cruce un idol, și nu ne închinăm crucii, ca obiect de sine stătător, ci cinstim jertfa și pe Hristos cel jertfit pentru noi.

2. Dumnezeu a oprit închinarea la șarpele de aramă (4 R 18, 4). De aici rezultă că și închinarea la cruce este oprită.

Răspuns: Șarpele de aramă a fost ridicat de către Moise din porunca lui Dumnezeu. Moise era un profet, un ales al lui Dumnezeu și putea face minuni nu numai cu șarpele, ci și cu alte obiecte (toiagul, de exemplu). Șarpele era folosit din porunca lui Dumnezeu pentru vindecarea mușcăturilor veninoase, Crucea lui Hristos a fost obiect folosit pentru distrugerea morții. Șarpele de aramă a fost o profeție, iar Crucea împlinirea acesteia (In 3, 14-18).

3. Crucea este semnul blestemului și pedepsei celei mai mari: spânzurarea sau răstignirea (Dt. 21, 22): *Blestemat este oricine este spânzurat pe lemn* (Gal. 3, 13).

Răspuns: Aici nu este vorba de cruce ca spânzurătoare, ci de cel spânzurat pe ea, adică de Hristos, Cel ce s-a făcut pe Sine blestemat în fața lui Dumnezeu. Neînțelegând „judecătorii” că Iisus Hristos este Mesia cel așteptat, L-au condamnat la moarte după propria Sa mărturie: *S-a făcut pe Sine Fiu al lui Dumnezeu* (In. 19, 7), și deci a primit pedeapsă pentru sinceritate, nu pentru fapte rele. Crucea este cinstită pentru că pe ea s-a vărsat sânge nevinovat pentru viața noastră.

- Constantin cel Mare interzice crucificarea tocmai pentru a nu profana evenimentul unic al jertfei Domnului. Din instrumentul de batjocură și de pedeapsă, crucea a devenit obiect de cinstire în cultul creștin.

4. Trebuie să cinstim pe Hristos, iar nu crucea pe care a murit El.

Răspuns: În V.T., a fost cinstit nu numai David, ci și sabia cu care ucisese pe Goliat, căci a fost ținută cu mare cinste în Cortul Sfânt, învelită în efod. Apoi se cinsteau: șarpele de aramă, toiagul lui Aron, sceptrul lui Moise, Tablele Legii, praștia lui David, stejarul Mamvri etc.

Hristos este Dumnezeu adevărat. Crucea Sa nu se confundă cu persoana lui Mesia. Noi cinstim crucea, așa cum cinstim și peștera Nașterii și mormântul Învierii ca mijloace ale slujirii Sale și martore ale evenimentului.

5. Dacă cinstim crucea, atunci trebuie să cinstim și celelalte obiecte (piroanele, cununa de spini) și chiar și pe cei ce L-au răstignit pe Iisus (Pilat, iuda, arhierii Ana și Caiafa, pe ostașii batjocoritori)

Răspuns: Condamnarea la răstignire a fost urmarea unei judecăți pripite, omenești și religioase, cu care autoritatea romană nu era de acord: *nevinovat sunt de sângele acestui drept* (Pontiu Pilat, Mt. 27, 24).

Cei ce L-au răstignit aveau interese de castă, nu urmărirea mântuirii poporului, ci dijmuirea lui; nu formarea unei conștiințe sfinte, izbăvitoare, ci respectarea unui ceremonial sec și tradițional care aducea serioase venituri arhierilor vremii, mai marilor preoților și tâlcuitorilor Legii.

6. Dacă cinstim crucea, atunci trebuie să cinstim numai crucea Domnului, nu și toate crucile.

Răspuns: Dar atunci și cu Biblia ar trebui să facem tot așa; astăzi avem foarte multe Biblii și ar trebui să o respectăm numai pe cea originală, nu pe toate celelalte tipărite de culegători și tipografi păcătoși.

Crucea Domnului are un cult special și de la ea s-a plecat la confecționarea altora. Crucea devenind astfel un simbol al evlaviei și atașamentului față de crucea lui Hristos și automat de El Însuși.

Au fost și exagerări, care au dus la rezervă față de cinstirea crucii. Comerțul cu lemnul crucii din Evul Mediu, falsificarea, laturilor crucii până la hidoșenie: zvastica fascistă, steaua mozaică, semne heraldice, arme în forma crucii, imprimarea crucii pe tunuri, tancuri și alte mijloace de distrugere, holocauste în formă de cruce și alte încercări satanice au răcit evlavia pentru Crucea Domnului.

Au apărut și alte tipuri de cruci acomodată în special gustului artistic: biserica în formă de „cruce greacă”, cu brațele egale, biserici în formă de cruce în cerc; crucea armeană (hacikar) sau asiatică; crucea romană (cu baza alungită); cruce în formă de „T”, crucea slavă cu baza alungită căreia i s-au mai adăugat încă două brațe, ceea ce a dat naștere la rascol, crucea înfiptă în semilună.

7. Crucea trebuie cinstită în inimă, nu în exterior.

Răspuns: Crucea trebuie privită sub cele trei aspecte:

- spiritual (*ia-ți crucea și urmează-Mi* – Mc. 8, 34)

- material, pe ea a fost jertfit Hristos și a devenit altar, și văzând-o în exterior o putem interioriza – făcând trimitere la Crucea lui Hristos;

- semnul distinctiv al creștinului (Gal. 6, 14).

8. Deoarece crucea este un blestem și un obiect de necinste, nici semnul ei nu trebuie făcut.

Răspuns: La rugăciune, trebuie să participe și trupul și diferitele lui membre, deoarece la mânăuirea noastră a fost angajat Hristos ca om și Dumnezeu, în trup a pățimit.

Apoi, Iacov a binecuvântat cu mâinile (Fac. 48, 13-15), Hristos a binecuvântat copiii și Apostolii cu mâinile (de aici „punerea mâinilor”) Mc. 10, 16; *ridicându-și mâinile i-a binecuvântat* (Lc 24, 50); Apostolii au așezat diaconi, preoți și episcopi prin rugăciune și punerea mâinilor (F. Ap. 6, 6; 14, 23; 1 Tim. 4, 14). Apostolii împărțeau taina Mirului prin punerea mâinilor (F. Ap. 19, 5-6; 8, 14-17).

Îndemn: *preamăriți dar pe Dumnezeu în trupul vostru și în duhul vostru, ca unele care sunt ale lui Dumnezeu* (1 Cor. 6, 20); *Vreau ca bărbații să se roage în tot locul, ridicând mâini curate, fără de mânie și fără de gâlceavă* (1 Tim 2, 8); *Atunci te voi binecuvânta în toată viața mea și voi ridica mâinile mele chemând numele tău* (Ps. 62/63, 5).

9. Mișcarea mâinilor și corpului deranjează pe cei ce sunt în rugăciune: *n-avem nevoie de slujirea mâinilor omenști* (F. Ap. 17, 24), ci noi *ne închinăm în duh și adevăr* (in. 4, 23-24).

Răspuns: Dacă cerurile mărturisesc despre slava lui Dumnezeu și facerea mâinilor Lui vestește tăria, cu atât mai mult gesturile dovedesc evlavie, bunăcuviință.

Gesturile care însoțesc semnul crucii: mișcările mâinii, plecaciuni sau metanii ne amintesc de Calea Crucii – via durabilă – pe care a mers Domnul pentru păcatele omenirii.

Prin „închinare”, creștinii ortodocși înțeleg o rânduială a gesturilor în ritm și armonie în vederea înălțării gândului pe dealul Golgotei. Îl facem când rostim rugăciuni, la ecfonise,... Sfânta Treime.

- de la 3 degete la toată palma... de la dreapta spre stânga...

De la crucea răstignirii, la semnul alinării suferinței de orice fel și pentru oricine.

- cei din vechime idolatrie...

- sectanții o înlătură...

- cei ce se ocupă cu mângâierea celor în suferință au creat din semnul crucii o instituție mondială: Crucea Roșie.

Cei din vechime au preluat tradiția șarpelui și a veninului său și au creat mitologii (zeul Medicinii Asklepios – Esculap). Până astăzi, cupe pe care este înfășurat șarpele este simbolul farmaciei (șarpele din Eden și șarpele de aramă).

Crucea Roșie – raza ei de acțiune este mare.

Glosolalia

- penticostalii (numiți și tremurători, spiriți) învață și practică vorbirea în limbi

Ce ne învață Sfânta Scriptură?

1. Glosolalia, ca dar al Sfântului Duh, este vorbirea într-o limbă străină fără să o fi învățat mai înainte.

F. Ap. 2: - „vorbirea în limbi” începe la Pogorârea Sfântului Duh

- ascultătorii de alte limbi înțelegeau totul

Mc 16, 17-18: vorbește de „limbi noi”

F. Ap. 19, 5-7: în urma botezului primit de la Sfântul Pavel, cei botezați „vorbeau în limbi și proceau”

1 Cor. 12, 28-30 – vorbirea în limbi este amintită de Sf. Pavel printre darurile Sf. Duh

1 Cor. 13, 1 – se vorbește de *toate limbile omenști și îngerești*

1 Cor. 14 – vorbește de limbi insuflăte sau limbi îngerești

F. Ap. 10, 44-46 – darul vorbirii în limbi s-a manifestat și la păgâni

Învățăături sectare

1. Botezul „cu Duh și foc” revarsă darul vorbirii în limbi și al tălmăcirii limbilor

Răspuns: Sfânta Scriptură vorbește doar de un singur Botez, Botezul creștin, pe care l-a prorocit Sfântul Ioan Botezătorul

2. Tot „penticostalul” sau „botezatul” primește acest dar de la Dumnezeu.

Răspuns:

Despre post

Postul este...

Post: - trupesc

- sufletesc

1. Încă în V.T., Dumnezeu a rânduit posturi

Fac. 2, 16-17: *Din toți pomii veți mânca, dar din pomul conștiinței binelui și răului să nu mânânci...*

Lev. 16, 29 lui Moise i-a zis: ... *în luna a șaptea, în ziua a zecea să postiți...*

Za. 8, 19 – *Așa zice Domnul: Postul din luna a patra, a cincea, a șaptea și a zecea...*

Postul era socotit ca mijloc curățitor de păcate și armă contra ispitelor

Ieș. 34, 28 – Moise a postit pe Muntele Sinai 40 de zile

Dn. 10, 2-3 – Prorocul Daniel a postit trei săptămâni

Ps. 34, 12 – *am smerit cu post sufletul meu*

Ps. 108, 23 – *Genunchii mei au slăbit de post și trupul meu s-a istovit de lipsa untdelemnului*

Ioil 2, 12 – *Și, zice Domnul, întoarceți-vă la Mine din toată inima voastră, cu postiri, cu plâns și cu tânguire (și v. 15: gătiți postiri sfinte)*

2. În N.T. este apreciat și practicat

Au postit: Mt 4, 1-2 – Iisus Hristos a postit 40 de zile și nopți;

Lc. 2, 36-37 – Prorocița Ana;

Mc. 1, 6; Mt. 3,4 – Sfântul Ioan Botezătorul

2 Cor. 6, 4-5 – Sfântul Pavel... *în post, în privegheri...*

Hristos a poruncit practicarea postului: Mt 6, 16-18; Mt. 17, 19-21;

Sf. Pavel ne-a îndemnat: 1 Cor. 7, 5: ... *să vă îndeletniciți cu postul și cu rugăciunea...*

3. Postul trebuie să fie trupesc și sufletesc

1 Cor. 9, 25-27 – postul trupesc;

Mt. 17, 21 – *acest soi de demoni nu iese decât cu rugăciune și post – post sufletesc*

Postul poate fi – înfrânare totală de mâncare și băutură

Ies. 34, 28 (Moise)

3 R. 19, 8 (Sf. Ilie)

Mt. 4, 1-2 (Mântuitorul)

- înfrânare parțială

Dn. 10. 2-3 (Prorocul Daniel)

Mt. 3, 4; Mc. 1, 6 (Sf. Ioan Botezătorul)

1 Cor. 8, 13 (Sf. Pavel) *dacă o mâncare smintește pe fratele meu, noi voi mai mânca în veac carne...*

4. Sfânta Scriptură vorbește de o anumită rânduială în ceea ce privește vremea de post de peste an, de lună și săptămână:

- fariseii: luna și joia
- fariseul postea de două ori pe săptămână (Lc. 18)
- se postea de Ziua Împăcării (Lev. 16, 29-30)
- în luna a patra, a cincea, a șaptea, a zecea (Za. 8)

Postul e un semn de întristare

Pentru ce noi și fariseii postim, iar ucenicii Tăi nu postesc?... Vor veni zile când vor posti (Mt. 9, 14-18).

Fiind semn de întristare, în post nu se fac petreceri.

Obiecțiuni sectare

1. Nu ceea ce intră în gură spurcă pe om, ci ceea ce iese (Mt. 15, 11, 15-17)

Răspuns: Nu rezultă de aici că nu trebuie să postim. Mâncăruri curate... și... necurate...

2. postul este o erezie condamnată de Sfânta Scriptură (1 Tim. 4, 3-5, 8)

Răspuns: Aceste versete sunt împotriva ereticilor gnostici, și nu împotriva postului

3. Postul nu e nici bun, nici rău, deci nu devenim plăcuți înaintea lui Dumnezeu: căci dacă mâncăm n-avem câștig, nici dacă nu mâncăm n-avem pagubă (1 Cor. 8,8); Împărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și băutură, ci dreptate și pace și bucurie în Duhul Sfânt (Rom. 14, 17)

Răspuns: În aceste versete nu este vorba de post, ci de carnea jertfită idolilor (vezi contextual)

4. Cei ce postesc nu trebuie să osândească pe cei ce nu postesc: Rom. 14, 3-6 și Col. 2, 16-17.

Răspuns: Din aceste texte reiese că totuși unii posteau pe vremea Sf. Pavel.

Rugăciunile pentru morți

Sfârșitul vieții pământești a omului înseamnă despărțirea sufletului de locașul său trecător pe care îl numim trup.

- trupul, „vasul de lut” se preface în elementele din care a fost alcătuit;

- sufletul este nemuritor

Imediat după moarte, sufletele sunt orânduie, după o judecată particulară, conform faptelor săvârșite în timpul vieții pământești, fie în rai, fie în iad, unde au o situație provizorie până la Judecata Univerală

1. Mortii numai cu trupul sunt morți; sufletele lor trăiesc mai departe și sunt deplin conștiente

- pilda bogatului nemilostiv... (Lc. 16, 22-31)

- din Apoc. 4, 10-11M

2. Cei morți în Hristos fac parte împreună cu cei vii din Biserica lui Hristos

Rom. 14, 7-9 - *că de trăim, pentru Domnul trăim, și de murim, pentru Domnul murim. Deci, fie că trăim, fie că murim, ai Domnului suntem.*

Filip 2, 10-11 – *tot genunchiul să se plece, al celor cerești și al celor pământești...*

3. Cei vii au posibilitatea de a se ruga și pentru cei morți – și oricâte veți cere în numele Meu, aceea voi face (In. 14, 13,14) și orice păcat se va ierta oamenilor... (Mt. 12, 31-32)

4. Cei vii au obligația de a se ruga pentru cei morți ca și pentru cei vii

Efs. 6, 18-19 – *faceți... tot felul de rugăciuni și cereri*

1 Tim 2, 1 – *Faceți cereri. Rugăciuni, mulțumiri pentru toți oamenii*

5. Iubirea care realizează unitatea între membrii Bisericii nu trebuie să înceteze niciodată

=> faptele milei trupești și faptele milei sufletești

6. Întotdeauna Biserica a făcut rugăciuni pentru cei morți

- Liturghiile Bisericii au o ectenie pentru cei morți

- Tertulian: *Noi facem rugăciuni pentru cei morți în fiecare an la ziua morții lor*

- Sfântul Chiril al Ierusalimului: *Noi ne rugăm pentru Sfinții Părinți și episcopii adormiți și, în general, pentru toți cei mutați înainte de noi...*

- Sfântul Ioan Gură de Aur: *nu în zadar s-au rânduit să se facă pomenirea celor morți*

Obiecțiuni sectare

1. Este exclusă posibilitatea intervenției celor vii pentru cei morți, deoarece toți vom fi judecați cu dreptate, după faptele noastre (2 Cor 5, 10)

Răspuns: Într-adevăr, toți vom fi judecați după faptele noastre, dar nu că este exclusă rugăciunea pentru cei morți. Exemplu: creștinii din Corint aveau credința că botezându-se pentru cei morți, îi scapă pe aceștia din chinurile iadului. Sfântul Pavel nu dezaprobă acest obicei (1 Cor 15, 29).

2. Dumnezeu osândește pe cel ce se bazează pe intervenția altor oameni (Ier. 17, 5)

Răspuns: Nu ne punem nădejdea exclusiv în oameni...

3. Rugăciunile pentru morți sunt nefolositoare și de prisos. Cuvântul biblic este limpede: *să nu intri în casa celor ce jlesc și să nu te duci să plângi și să jlești cu dânșii...* (Ier. 16, 5-7)

Răspuns: aici este vorba de cei vinovați de păcate grele.

4. După moarte, sufletele nu-și mai păstrează starea de conștiință, ci sunt amorțite (spun milenariștii și adventiștii) (Ps. 6, 5).

Răspuns: În acest text, psalmistul cere ceva cât este încă în viață.

5. Învățătura despre Purgatoriu.

A doua venire a Domnului (Parusia)

Toți cei ce au părăsit dreapta credință sau cred din fr(...??), nu din dragoste (2 Tim 1,7) și-au creat o stare de alertă, o psihologie specifică credulității lor. Eshatonul sectant este o preocupare cutremurătoare pentru cei care trăiesc sub spectrul iminentei morți sau al venirii *la comandă* a Domnului.

Moartea fiecăruia și venirea Domnului, *pentru cei aleși*, preocupă astăzi mai mult decât oricând sufletele rătăcite și cugetele întunecate.

În vremea noastră, în starea lumii de azi, problema eshatonului este viu disputată, dar nu de cei ce au păzit credința (2 Tim 4,7), ci de aceia care și-au făcut Dumnezeu din pântecelul lor (Filip 3, 19) sau au reînviat păgânismul și vechile religii pentru a abate pe mulți de la Evanghelia și pentru a-i deruta pe cei ce ascultă de porunca: *nu vă este dat vouă a ști vremile și soroacele...* (F. Ap. 1,7), privegheați și vă rugați că nu știți când va veni Fiul Omului (Lc. 21, 36).

Pentru lumea modernă, oferirea adevărului și părăsirea adorării lui Dumnezeu, precum și manifestarea prin artă a lumii de dincolo este altă față a furiei mileniste. Arta abstractă, alegorismul, cubismul, forme telurice, monstruoziități, au trâmbitat „sfârșitul lumii” în arta imaginilor.

Psihoza de a fugi de adevăr și a merge cu spatele spre piscul cel mai înalt al credinței în Hristos a dat naștere la nenumărate calcule și secte mileniste căutând Ziua cea Mare în epocile trecute. Patologia, psihanaliza sunt metode eficace ale mediilor moderne pentru a demonstra rătăcirile mileniste și susținute

de persoane delirante, psihopate, căzute în transă sau delir, obsedate sau hrănite cu iluzii adevente calculate prin horoscop, astrologie, chinestezie etc. *prezise de profetul Daniel sau în Apocalipsă.*

Pătrunzând și la noi în țară, milenismul, sub toate aspectele (adevent, iehovist, penticostal) trebuie explicat, deoarece aduce tulburare în suflet, rezervă față de ziua de mâine, neînțelegeri între Biserici și culte.

*

Stabilirea datei Parusiei lui Hristos ținte de hotărârea lui Dumnezeu Tatăl. Și cum Dumnezeu Tatăl, Care *pe toate le săvârșește după înțeleapta hotărâre a voii Sale* (Efex. 1,11) n-a găsit de cuviință să treacă și această dată între „tainele” încredințate Fiului Său spre descoperire, secretul ei nu poate fi dezvăluit de nicio făptură din cer sau de pe pământ, fie ea înger sau Apostol (Mt. 24, 36; Mc. 13, 32; In. 17, 8; Col. 1, 26). De aceea, drept răspuns la insistența Sfinților Săi Apostoli de a le spune în ce an va veni a doua oară să le așeze toate cum a făgăduit, Domnul Hristos i-a apostrofat: *Vouă nu vă este dat să cunoașteți anii sau vremile pe care Tatăl le-a pus întru a Sa stăpânire* (F. Ap. 1, 6-17).

Ceea ce Domnul ne-a descoperit cu privire la parusia Sa și la faptele eshatologice legate de ea, se rezumă la câteva spuse generale, care au caracter de avertisment moral-religios, nu de cronologie propriu-zisă, de calcule, date, precizări etc.

Ce învață Biserica Ortodoxă pe baza Revelației divine despre venirea Domnului?

1. Data exact a venirii a doua face parte din planul intim al lui Dumnezeu și nimeni nu o poate cunoaște și nu o poate stabili mai dinainte cu precizie:

Mt. 24, 36-44: *Iar de ziua și de ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl...* (cf. și v. 45-51).

Mt. 5, 1-14: *Privegheați căci nu știți ziua, nici ceasul când va veni Fiul Omului*

F. Ap. 1, 7: *Nu este lucrul vostru ca să știți vremurile sau soroacele pe care Tatăl le-a pus întru a Sa atotputernicie*

1 Tes. 5, 1-3: *nu este nevoie să știți vremurile*

2 Petr. 3, 2-10: *Ziua Domnului va veni ca un fur*

și va fi ca un fulger.

Mt. 24, 27: *Căci precum fulgerul pornește de la răsărit și se arată până la apus, așa va fi venirea Fiului Omului.*

Nici nu este necesar creșterii noastre duhovnicești și mântuirii să cunoaștem asemenea date.

2. Totuși, apropierea Parusiei se poate întrevedea, după semnele lăsate și încredințate de Mântuitorul Sfinților Apostoli.

Semne au fost și vor exista până la sfârșitul veacului.

a) semne misionare:

- propovăduirea Evangheliei la toate popoarele (Mc. 16,16) (Mt 24,14), adică fiecare neam să cunoască că Mesia a venit (In 1,14)

- convertirea după dorința Sf. Pavel a poporului evreu (Rom. 11, 25)

b) semne pastorale:

- învierea „Antihriștilor”:

- omul nelegiurii sau fiara (Apoc. 13,1-18)

- prorocii mincinoși, mesia (Apoc. 20, 1-10)

- amăgiri și semne ale Satanei (Mt. 24, 5)

- substituirea „fiarei” lui Dumnezeu

c) pervertirea sentimentelor omenești, înmulțirea fărădelegilor, batjocura iubirii, cultivarea intrigilor și urii între oameni (Mt. 24, 10-12)

d) înmulțirea războaielor și a veștilor de războaie între neamurile, popoarele și statele lumii (Mt. 24, 6-7)

e) aparitia unor neazuri: boli, foamete, ciumă, lipsuri ș.a. (Mt. 24,7)

f) ivirea unor semne cosmice: eclipse, cutremure, comete – unele prevestite, altele nu (Mt. 24, 7-29)

g) aparitia pe cer a „semnului Fiului Omului” (Mt. 24, 30), adică Sfânta Cruce, altfel de cum s-a arătat lui Constantin cel Mare

Pe creștinii adevărați nu-i impresionează și nu-i înspăimântă această gamă de semne.

*

Ce învață adevenștii și milenistii?

1. La început, nici Apostolii nu au putut cunoaște data venirii (Mt. 24, 36), dar odată cu venirea Sfântului Duh li s-au descoperit cele viitoare (In. 16, 13): *încă multe am a vă zice vouă, dar acum nu puteți să le purtați. Și când va veni acela, Duhul Adevărului, vă va învăța pe voi tot adevărul, căci nu va vorbi de la Sine, ci va vorbi ce i S-a spus și cele viitoare va vesti vouă* (Cf. In. 14, 26; 1 In. 1, 27)

Răspuns: Textele invocate își au rostul lor în contextul spuselor Mântuitorului și promisiunii trimiterii Mângâietorului. Pentru mișcarea adventă, care a rupt legătura cu Cincizecimea, și a separat pe Iisus de Biserica Sa, iar pe Duhul nu-L socotește dătător de viață și de sfințenie, încercările de a fixa venirea Domnului au constituit noutatea, „senzația” învățaturii lor.

- expresia „cele viitoare” nu se referă la data exactă a venirii a doua, deoarece nu este cu putință ca în spusele Mântuitorului să fie contradicții.

Dacă Apostolii au știut mai târziu data precisă, cum se face totuși că Ap. Pavel, cu recunoscuta sa autoritate, a scris tesalonicenilor că va fi pe neașteptate (I Tes. 5, 1-3)? Oare el să nu fi primit de la Duhul Sfânt această învățatură? El însuși nu o cunoștea, socotindu-se printre cei ce vor ajunge acea dată, zicând: *noi, cei vii, care vom fi rămas până la urmă, vom fi răpiți...* (1 Tes. 4, 15). Este deci o „taină” (1 Cor. 15, 51) pe care nici el nu o cunoaște. Același lucru îl găsim și în afirmațiile Sfântului Petru, care, la fel, scrie, mult după Pogorârea Duhului Sfânt, că Ziua Domnului vine „ca un fur” (2 Petr. 3, 2-10).

2. „Creștinii” adventi, prin luminarea Duhului (lumina cunoștinței), pot „cunoaște” și a doua venire: *voi sunteți Fii ai luminii și fii ai zilei* (1 Tes. 5, 4-5), deci creștinii pot și chiar trebuie să cunoască data exactă a venirii a doua pentru a fi pregătiți.

Răspuns: Textul citat trebuie pus în legătură cu contextul, spre a vedea mai limpede despre ce e vorba. Cu câteva versete mai sus, Apostolul spune: *iar despre vremuri și ceasul sorocit...* (v. 1-3), apoi ne întrebăm la ce este necesară privegherea continuă dacă noi am putea cunoaște data exactă a venirii a doua?

3. „Semnele” premergătoare vremii a doua s-au împlinit și, de aceea, se pot fixa date ale venirii. Cine n-a auzit de foamete, ciumă, cutremure, căderi de stele etc.?

Răspuns: Astfel de semne cosmice s-au întâmplat și se întâmplă adeseori, însă semnele venirii vor fi ceva aparte, adică tulburări în sistemul solar. Semnele „cerești” sunt fenomene explicate și demonstrate științific, neinterpretate pe baza Bibliei. Spusa Bibliei nu este un motiv de ghicit viitorul, de astronomie sau astrologie, ci ea cuprinde descoperirea lui Dumnezeu în contextul istoric și transmiterea adevărului de credință necesar mântuirii noastre.

4. Antihrist s-a ivit și a fost identificat în persoana Papei. El va amăgi pe oameni timp de 1260 de ani (Apoc. 13, 5; Dn, 7, 25), adică din 558 până în 1818 (de la Iustinian, care i-a dat Papei „puteri depline”

până la Napoleon, care i-a luat puterea). Acesta din urmă, „a refuzat încoronarea” ca împărat de către Papă, care s-a făcut pe sine Dumnezeu (2 Tes. 2, 4), a dus război cu sfinții (Apoc. 13, 7) prin Inchizițiile de tristă amintire, a schimbat sărbătorile (Dn. 7, 25), înlocuind Sabatul prin Duminică; s-a făcut infailibil și trufaș etc.

Cele patru împărății dinaintea lui Antihrist, închipuite ca fiare de Daniel (7, 2-7) au fost: Împărăția babiloniană, medo-persană, greacă și romană. Cele 10 coarne ale fiarei a 4-a (Dn. 7-8; 23-24) sunt cele zece împărății formate din Imperiul Roman: a hunilor, ostrogoților, vizigoților, francilor, vandalilor, suevilor, burgunzilor, herulilor, anglo-saxonilor și longobarzilor.

Cornul cu ochi de om este Antihrist (2 Tes. 2, 3-4); Apoc. 13, 6-7) sau fiara din Apocalipsa identificată cu papa, căci papalitatea s-a ridicat din ruinele celor zece împărății, când la anul 553 a primit puteri nelimitate.

Încadrând-o în texte biblice, adventiștii zic că domnia acestui Antihrist va fi de trei ani și jumătate (Dn. 7, 25; Apoc. 12, 14), adică 42 de luni (Apoc. 13, 6), deci 1260 de zile. Or, fiind vorba de zile profetice, ele trebuie socotite ani (Num. 15, 3; Iez. 4, 2-6). Deși anul 553 este data când papalitatea a primit puteri de la Iustinian, numai 558 este anul „întronizării” lui Antihrist, când au fost alungați herulii, vandalii și ostrogoții conform celor prezise Dn. 7, 24.

Răspuns: Care este adevărul și cum se explică cele 1260 de zile? Identificarea lui Antihrist cu persoana șefului Bisericii Romano-Catolice este o îndrăzneală naivă și superficială. Calculele sunt vechi, porniri și nemulțumiri ale supușilor Romei în vederea eliberării.

După caracterul, învățătura și faptele lui, Antihrist nu poate fi identificat cu papalitatea deoarece:

- a) despre Antihrist s-a prezic că se va face Dumnezeu și Papii s-au intitulat *Vicari ai lui Hristos* pe pământ, dar nu toți Papii au avut pretenția că înlocuiesc pe Dumnezeu.
- b) s-a prezis că Antihrist va face minuni mari (2 Tes. 2, 9; Apoc. 13, 13-14) prin care să amăgească popoarele, dar deși au greșit Patriarhi și Papi și au fost înlăturați de Biserică, din scaunele lor, nu se cunosc cazuri de „Antihriști” care să amăgească popoarele.
- c) „Antihrist” va însemna pe adepți cu semnul său (Apoc. 13, 16-17) pe mâna dreaptă și pe frunte, însă Papalitatea nu a aplicat niciodată supușilor săi catolici vreun astfel de semn.
- d) Când privește înlocuirea Sâmbetei prin Duminică, a fost o consecință a Învierii lui Hristos și legiferată în Imperiu de Constantin cel Mare, nicidecum de vreun Papă.
- e) Durata domniei lui Antihrist nu poate fi precizată exact în 1260 de ani, chiar dacă zilele celor 3 ani și jumătate le socotim ca zile procești, deoarece și cele 3 zile cât a stat Iona în chit au fost procești, dar nu pot fi socotite ca ani.
- f) Dacă vreun Papă ar fi fost „Antihrist”, Biserica găsea mijloacele necesare pentru a fi înlăturat, nu-și aștepta pe adepții advenți și mileniști, Biserica singură își face dreptate (2 Tes 2, 6-8).

5. Data venirii a doua poate fi calculată cu exactitate, prin interpretarea unor cifre ale Sfintei Scripturi (sfârșitul lumii de câteva ori... calculate).

a) La Dn. 8, 14 se vorbește despre trecerea a 2300 de seri și dimineți până la restabilirea curățirii templului, adică curățirea lumii prin foc la venirea a doua a Domnului. Deci data venirii se calculează după W. Muller astfel:

- prorocia lui Daniel 2300 de zile	2300 –
- anul 457 – rezidirea templului	457

	1843

=> 1843 anul celei de-a doua veniri. Neîmplinindu-se, însă, această profeție, azi adventiștii spun că s-a greșit calculul matematic și că numai apropierea poate fi știută (de altfel, s-au prezis și anii 999, 1000, 1033, 1034 sau 1774).

Samuel Snow, un cabalist, afacerist, a căutat „împăcarea” arătând că pe baza textului din Levitic *venirea va fi la 10 oct 1844*, adică după 7 luni și zece zile, dar noaptea de deziluzie de la Boston (SUA) a

rămas numai în mintea credulilor. W. Muller și-a recunoscut greșeala și a revenit la bapțiști, dar și aceștia au calculele lor advente.